

Datum
2022-04-20Diarienummer
MH-2021-323-3

Bilaga 2. Prioriteringar för utfasning och riskminskning av särskilt farliga kemiska ämnen: Utfasningsämnen, prioriterade riskminskningsämnen, SIN-listan, SVHC-ämnen samt miljöövervakning

Denna bilaga innehåller länkar till information om de prioriterade farliga kemiska ämnena som ska vara föremål för utfasning och riskminskning i Kemikalieplan för Trelleborgs kommun 2022–2030.

Utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen är särskilt farliga ämnen

Utfasningsämnen är utpekade av Kemikalieinspektionen som ämnen som har så allvarliga egenskaper att de inte bör användas. Prioriterade riskminskningsämnen är utpekade av Kemikalieinspektionen som ämnen som bör ges särskild uppmärksamhet. I Kemikalieinspektionens PRIO-verktyg pekas ämnen med klassificering CMR, PBT och vPvB (cancerframkallande, mutagena, reproduktionstoxiska, persistenta, bioackumulerande, toxiska samt mycket persistenta och mycket bioackumulerande) ut som särskilt farliga ämnen:

- är cancerframkallande (kategori 1A eller 1B)
- skadar arvsmassan (könsellsmutagena i kategori 1A eller 1B)
- stör fortplantningsförmågan (reproduktionstoxiska i kategori 1A eller 1B)
- är långlivade, bioackumulerande och toxiska (så kallade PBT-ämnen)

Utfasningsämnen enligt Kemikalieinspektionens PRIO-verktyg

Egenskaper	Klassificering CLP-förordningen, H= faroangivelse
Cancerframkallande	Cancerogent, H350 Kan orsaka cancer
Mutagen	Mutagent, H340 Kan orsaka genetiska defekter
Reproduktionstoxisk	Reproduktionstoxiskt ämne, H360 Kan skada fertiliteten eller det ofödda barnet
Hormonstörande	Enligt SIN-listan
Särskilt farliga metaller	Kadmium (Cd), Kvicksilver (Hg) samt bly (Pb) och dess föreningar
PBT/vPvB	Persistenta, bioackumulerande, toxiska/Mycket persistenta, mycket bioackumulerande, H400
Ozonstörande ämnen	H420 Skadar folkhälsan och miljön genom att förstöra ozonet i övre delen av atmosfären. EUH059 Farligt för ozonskiktet

Prioriterade riskminskningsämnen enligt Kemikalieinspektionens PRIO-verktyg

Egenskaper	Klassificering CLP-förordningen, H=faroangivelse
Mycket hög giftighet (hälsa)	H300 Dödligt vid förtäring H310 Dödlig vid hudkontakt H330 Dödligt vid inandning H370 Orsakar organskador
Allergiframkallande	H317 Kan orsaka allergisk hudreaktion H334 Kan orsaka allergi-eller astmasymtom eller andningssvårigheter vid inandning
Mutagen, kategori 2	H341 Misstänks kunna orsaka genetiska defekter
Hög kronisk giftighet (hälsa)	H372 Orsakar organskador genom lång eller upprepad exponering
Miljöfarligt, långtidseffekter	H400 Mycket giftigt för vattenlevande organismer H410 Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter H413 Kan ge skadliga långtidseffekter på vattenlevande organismer
Potentiell PBT/vPvB	Potentiell Persistenta, bioackumulerande, toxiska/Mycket Persistenta, mycket bioackumulerande.

Här hittar du mer information om utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen enligt PRIO-verktyget:

[PRIO:s kriterier för utfasningsämnen och prioriterade riskminskningsämnen - Kemikalieinspektionen](#)

Faror, klassificering och märkning

En sammanställning över ämnens farliga egenskaper kopplade till klassificering och märkning finns www.kemi.se, sök [Plansch A2 - Klassificering och märkning enligt CLP-förordningen \(kemi.se\)](#)

Kandidatförteckningen och särskilt farliga ämnen, SVHC-ämnen

Kandidatförteckningen är en lista med särskilt farliga ämnen, så kallade SVHC-ämnen (Substances of very high Concern).

Information om SVHC- ämnen och kandidatförteckningen finns på [Kandidatförteckningen - Kemikalieinspektionen](#)

Hormonstörande ämnen från ChemSecs SIN-lista

ChemSec är en icke vinstdrivande miljöorganisation som har tagit fram en lista på särskilt farliga kemiska ämnen, SIN (Substitute it now!)- list. Syftet med SIN-listan är att öka förutsägbarheten samt att visa upp kemikalier som de anser borde sättas upp på Kandidatförteckningen. Till skillnad från kandidatförteckningen innehåller SIN-listan hormonstörande ämnen, se. [SIN List \(chemsec.org\)](http://chemsec.org).

Miljöövervakning

Miljöövervakning är ett viktigt verktyg för statusbestämning och utveckling för många miljökvalitetsmål. Miljöövervakning sker på nationell och regional nivå. Mer information om den nationella miljögiftsövervakningen finns på www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Miljoarbete-i-Sverige/Miljoovervakning/Miljoovervakning/Miljogiftssamordning/.

Information om länsstyrelsens regionala miljöövervakning finns på [Miljöövervakning | Länsstyrelsen Skåne \(lansstyrelsen.se\)](http://Miljöövervakning | Länsstyrelsen Skåne (lansstyrelsen.se))

Hälsorelaterad miljöövervakning (HÄMI) är ett lika viktigt verktyg för att långsiktigt övervaka miljöfaktorer som kan påverka människors hälsa: [Hälsorelaterad miljöövervakning - Naturvårdsverket \(naturvardsverket.se\)](http://Hälsorelaterad miljöövervakning - Naturvårdsverket (naturvardsverket.se))

Trelleborgs kommun utför egna mätningar på luftkvalitet och provtagning på spillvatten, inkommande och utgående vatten samt slam.

Samtliga förvaltningar och kommunala bolag bör hålla sig uppdaterade angående miljöövervakning och hälsorelaterad miljöövervakning.